

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1923. március hó 4-én
II. Évfolyam * 7-ik szám.

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Nic. Filipescu 10. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre - - - - - 50 Lei
Fél évre - - - - - 25 Lei
EGYESSZÁM ÁRA 2 LEI

Printed in Romania

II. évfolyam. 1923. március 4-én. 7-ik szám.

T a r t a l o m :

A TÉLI ÉG SZÉPSÉGE	91 oldal
Változó csillagok	91 „
Csillaghullás	92 „
GYÓGYÍTÁSMINDENKOROKBAN	93 „
Lassu haladás	93 „
Sok világosság 1874-óta	94 „
Gyógyszernélküli gyógyítás	94 „
KÜLÖNFÉLE MEGLÁTÁSOK	95 „
A vallás emberei a békéért	96 „
A nép meglátása	97 „
A FÖLD GYÜRÜI	98 „
A CSILLAGVIZSGÁLÓBAN	99 „
SZIN ÉS JELLEM	102 „
FOGSÁGBAN AZ ISTEN	103 „

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnapon.

KIADJA: „AZ ÉLET” KIADÓHIVATALA
VÁLLALATI, CLUJ—KOLOZSVÁR
STRADA NIC. FILIPESCU 10. SZÁM

Szerkesztő . . . . . Faluvégi Dénes

Előfizetési ára: Romániában egy évre
50 lej, fél évre 25 lej. Egyes szám 2 lej.
Csehszlovákiában egy évre 20 csehszlovák korón.
Amerikában egy évre . . . . . 1 dollár.
Egyes szám ára . . . . . 5 cent.

Lovozetés és előfizetés e címre
dendő . . . . . „ARANYKORSZÁK”
Cluj—Kolozsvar, Str. N. Filipescu

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

II. Évfolyam.

1923. március 4., vasárnap.

7. szám.

TÉLI ÉG SZÉPSÉGE

Irta: E. S. MUCMMERT

HOGYHA az őszi végén egy derült éjszakán a késői órákban és a téli időszakban korán este a délkeleti égre vetjük tekintetünket, az összes eget egyik legszebb csillagzati látványa tárul elénk.

Az ég e területén számos csillagzat tűnik fel, melyek nyolc vagy tíz első vagy második nagyságu legragyogóbb csillagokból állanak. Ez a csoportozat a megfigyelőre nézve sokkal érdekesebb, mint az év többi részének csillagbeli látványossága.

Orion és Betelgeuse

A legfeltűnőbb csillagzat az Orion, amely nagyon könnyen megtalálható és amely kiinduló pontul szolgál, a szomszédságában lévő csillagok felkutatására. Az Orion könnyen felismerhető hosszukás, gyémánt alakjáról, amely némileg egy gőzhajó mozgó fényéhez hasonlít. A gyémánt alakot a vörösen fénylő Betelgeuse alakítja a keleti felső szélén és a Rigel nevű fehérén fénylő csillag a déli alsóbb szélén és három testvér csillag, amelyek mint az Orion „Ove” ismeretes, amelyek a gyémánt rövid középvonalát keresztezik.

E csillagok közül hat, nagy, fenséges ivalakot alkot, amely ragyogóan kékes-fehér Sirius-szal kezdődik, melyet Kutya Csillagnak neveznek, amely főcsillaga a Canis Major (Nagy Kutya) nevű csillagzatnak, és a legfényesebb az egész égen, amely a legközelebb van a láthatárhoz, közvetlenül az Orion alatt van délkeleti irányban. Azután jön egy fehérén fénylő csillag a Procyon. Ettől felfelé van legközelebb a Pollux, egy fényes narancssárga csillag és valamivel tovább ennek szomszédja a Castor. Innen egy görbe vonalban az ég zenitje (legmagasabb pont) irányában vezetjük a tekintetünket megtaláljuk a Beta Aurigae-t és valamivel odább a sárga fényű Capellát az iv végén, az Orion majdnem az iv metszójében fekszik kicsi iv az alsó vége felé.

Az Orion felett van a Bika csillagzat, amely-

ben benne van a szép finom Fiastyuk csoportozat. Az Alegone-t e csoport főcsillagát néha a világegyetem központjának is képzelik. A Fiastyuk és az Orion között körülbelül a fél uton van egy másik vörösen ragyogó csillag az Aldebaran a Hyades csoport legfőbb csillaga.

Változó csillagok

Hogyha az ég ezen mutatói egyszer megrogzódnek a szemlélő elméjében, akkor egyre jobban fogja őket értékelni és csodálni, hogyha tovább tanulmányozza a helyzetüket más érdekes csillagokhoz viszonyítva. Például közvetlenül e csoportozat felett a Perseus csoportban van az érdekes Algol csillag. Ez „változó” csillagként ismeretes. Három napnál valamivel rövidebb idő alatt a fénye, mely olyan mint egy második nagyságu csillag, egy harmad nagyságon aloli csillag fényévé változik át és legkisebb alakjában csak egy harmadát adja annak a fénynek, mint mikor a legnagyobb alakjában látható. Változandóságának oka, hogy ez egy kettős csillag; és a változás akkor következik be, mikor az egyik csillag a másik mögé kerül, aminek folytán a fénye kisebb mint mikor egymás mellett vannak. Az Algol-t alkotó két csillag csak két vagy három millió mértföldnyire van egymástól és a legerősebb távcsővel sem láthatók külön-külön.

Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük a mi jól ismert Északi csillagunkat — a Sarkesillagot. Ez is kettős csillag, az egyik csillag valamivel kisebb mint a másodnagyságu és a második körülbelül a másod nagyságának a kilencedrésze. A két csillag olyan közel van egymáshoz, hogy szabad szemmel csak egy csillagnak látszanak, azonban egy közép nagyságu távcsővel külön-külön is láthatók. A fényesebb csillag sárgás, a homályosabb pedig fehér. A színkép segítségével megállapították hogy a fényesebb csillag három csillagból áll, melyek oly közel vannak egymáshoz, hogy külön-külön még a távcső segítségével sem láthatók.

A három test, amelyekből ez a csillag össze van téve, egymáskörül forog, az egyik valamivel fényesebb a másik kettőnél. A Sarkcsillag tehát egy négy csillagból álló csoportból áll.

Csillaghullás

A Procyon-tól és a Pollux-tól keletfelé van az első nagyságu Regulus csillag az Oroszlán (Leo) csillagzat főcsillaga, ez alkotja az Oroszlán sarlójának a fogantyuját. Az Oroszlán „Sarló“-jának a szomszédságában volt a 1833 november 12-én bekövetkezett nagy meteorhullásnak a központja, ez volt „a csillaghullás éjszakája“. Ez nagyon szép látványosság volt. November 13-ikán hajnali két órától az ég derült és felhőtlen volt, a nyugati félgömbön az ég mintha bombázta volna a földet az éjjel sűrűn hulló nagy fényes meteorokkal, mely úgy világította meg az atmoszférát (v. az űrt) mint egy tűzözn. E néhány óra alatt a meteorok valósággal eső módjára hullottak az égből, melyek úgy estek le mint a hópelyhek és foszforeszkáló (v. kékesen fénylő) vonalakat hagytak maguk mögött, közben nagy tüzgömbök hullottak le. Ezek fénylő sávokat hagytak maguk mögött, melyek néhány percig voltak láthatók, sőt néha egy félóránál is hosszab ideig. Északi Karolinában az egyik legnagyobbak és fényesebbnek látszott a holdnál. Egyes fénylő testek szabálytalan alakuk voltak és egy jó darab ideig változatlanok maradtak, fényfolyamokat bocsátván ki magukból. Egyesek oly fényesek voltak, hogy világos nappal is láthatók voltak a következő reggelen.

Millió és millió ilyen meteor hullott le. Egy csillagász kiszámította, hogy egy időpontban Boston felett 240,000 volt látható. A Niagara Vizesénél a látvány különösen ragyogó volt és valószínűleg sohasem látott még ember olyan félelmetesen nagyszerű és fenséges látványt, mint mikor az égboltozat tüzes folyamatokban ereszkedett le a sötét és zugó zuhatag felett. Mikor aztán néhány nappal később jelentéseket készítettek, azt találták, hogy sehol semmiféle kár nem történt.

A meteor hullás hatása

Egy ember, aki Dél Karolinában utazott 1833-ban a nagy meteorhullásnak a négerekre gyakorolt hatásáról ezeket írja:

„Hirtelen a legrémesebb kiáltásokra ébredtem fel, aminőket ezelőtt sohasem hallottam. Mindenütt a borzalom és a segélykiáltás szavai voltak hallhatók. Mikor figyeltem, hogy mi történik, ajtómhöz közel egy gyenge hangot hallottam, mely segítséget kért, azt mondván, hogy a világ lángokban áll. Erre felkeltem, kinyitottam az ajtót és bizony nehéz volna megmondani, hogy mi hatott rám izgatóbban, a négerék ré-

mes jajveszéklése, vagy az égi jelenet félelmetessége. Valamivel feljebb néhány száz néger hason fekszik a földön, egyesek szóltanul a föld felé lelemtől, mások kezeikkel hadonásznak és keservesen sirva, kegyelemért könyörögnek. Látszik a magasban a jelenet valóban félelmetes volt, és sohasem hullott sűrűbben, mint ez éjjeli meteorok“.

Az a körülmény, hogy ezek a meteorok valószínűleg az Oroszlán csillagzattól jöttek, amelynek sugárzó pontja a csillagzattal nyugatra felé mozgott, arra vall, hogy azok eredete független a föld viszonylataitól és kívül esik a naprendszerünkön.

Ezek a meteorhullások és a novemberi meteorok, melyeket látni szoktunk általában, magyarázhatók meg, ha feltesszük, hogy ilyen meteorok egész rajai óriási pályán mozognak, amely nagyon megközelíti a föld pályájának a részét, melyen a föld november hónap folyamán átmegy. A meteorok, melyek többé-kevésbé szét vannak szórva a meteori pálya mentén időnként sűrűbb rajokba verődnek össze.

Az Orion csillagzatban találjuk az Orion Nagy ködét. Az Orion Kardjának a közepében van, amely az „Öv és a Rigel“ között van. Ez egy szabálytalan alakú rengeteg nagyságu izogáztömeg, valószínűleg kezdetleges állapotban lévő most alakuló naprendszer és esetleg a napunkhoz hasonló égi testté fejlődhetik körülötte keringő bolygókkal.

Az Orion nagy köde

Az Auriga csillagzatban találjuk a száznál több csillagrajt. Ilyen rajok rendszerint néhány ezer egymáshoz nagyon közel lévő csillagok állanak. Az égen rendszeren egy valamivel kisebb helyet foglalnak el mint a hold. A legtöbb rajban a csillagok nagyon halványak és általában a tizenkettedik és a hatodik nagyság között váltakoznak. Nehéz megmondani, hogy vajon ezek tényleg csak kicsi égi testek, vagy pedig hogy halványságuk csak nagy távolságuk tulajdonítható. E rajok egyik legszebb példája a nagy gömbalaku raj a Herkules csillagzatban. Több mint 5000 csillagból áll és egy derék sötét éjjelen a szabad szemmel nézve, fényesnek látszik. Azonban a távolságban csodálatos szépségűnek mutatkozik. A déli félgömbön ez mintha gazdagabbak volnának ilyen gömböses rajokban mint az északi egek. A déli Kentaur csillagban pld. van egy több mint 6000 csillagból álló raj.

Néhány példa arra, hogy egyes csillagok milyen távol vannak tőlünk: A Sirius pld. $8\frac{1}{2}$ fényévtendőnyire, a Capella 32, a Betelgeuse 130 fényévtendőnyire. Fényesztendő alatt azt a távolságot kell érteni, melyet a fény egy év alatt befut másodpercenként 186.300 mérföld sebességgel. A Sirius távolsága kb. 50 tr. mérföld.

Legközelebb van hozzánk a Kentaur Alfája, körülbelül $4\frac{1}{2}$ fényesztendőnyire vagyis 25 trillió mérföldnyire. A legtávolabbi csillagok közül egyesek sok ezer fényesztendőnyi távol-ságra vannak tőlünk.

Rengeteg nagyságu csillagok

Egyes csillagok ezek közül rengeteg nagyságuak. A Betelgeuse, melyet legutóbb mértek meg, közel 218 mérföldnyi átmérőjű; vagyis nagyobb mint a mi földünk pályája és majdnem olyan nagy, mint a Marsnak a pályája. A mi napunk átmérője kb. 866.000 mérföld; körülbelül 27 millió nap együttvéve, volna olyan nagy mint a Betelgeuse térfogata.

Legujabban a Skorpió csillagzat vöröses fényű csillagot az Antarest is megmérték; átmérője 420 millió mérföld; a nap átmérőjének az 500 szorosa.

Az Arkturus a Bika csillagzat narancssárga fényű csillagának az átmérője 19 millió mérföld. Az Arkturus távolsága kb. 100 fényesztendő vagy 586 trillió mérföld.

Csodálatos a világegyetem rengeteg kiterjedése. A csillagászok több mint 375 millióra becsülik a legjobb modern teleszkoppal megfigyelhető csillagok számát és azt mondják, hogyha a legtávolabbi csillagon volnánk, akkor még sokkal többet látnánk; és így tovább a végtelenségig.

Gyógyítás minden korokban

Iria: J. W. GILBERT

(Folytatás és vége).

A keresztyénség eljövetele nagyobb világosságot hozott. A keresztyén tanítványok, mértékletes életmódja sok igazságra derített fényt az egészség dolgában, amelyeket az egyházon kívül álló szemfüles orvosok fel is jegyeztek. Ezek közül leghíresebb volt Gallenus a keresztyénség második évszázadában. Ő volt az első, aki a betegség megállapításánál az érverést vizsgálta.

Azonban a keresztyénség létrejöttével a gyógyítás megint a papok kezébe került. A már meglevő gyógy-módra ennek folytán ismét homály borult és a további haladás hosszu ideig szünetelt. Az egyház ugyanis eltiltotta a pogány irodalom és tudomány tanulását, mivel a természettudomány a kinyilatkoztatott igazsággal nem volt összeegyeztethető.

Az egyház e tilalmával és a pogány irodalomnak műveletlen barbár hordák által való elpusztítása folytán a római civilizáció utolsó napjaiban ráborult a világra a tudatlanság és babona azon sötét éjszakája, amely több, mint ezer évig tartott. A szerzetes rendek létesítése az ötödik században csak fokozta a sötétséget, azzal, hogy a komoly és gondolkodó embereket elvonta a világi tudás keresésétől a kolostorok elmélázó elmélkedésébe. Ehhez hozzájárult, hogy a barbár hódítók *teuton* nyelvei teljesen elrontották a klasszikus nyelveket, melyek akkor még élő nyelvek voltak. A világi tudomány latin és görög nyelven íródott és mikor ezek, mint élő nyelvek megszűntek, csak az egyház tanult emberei tudtak hozzájuk férközni; az egyházon belül pedig a világi írás, olvasás el volt tiltva. A könyvek irásához szükséges papyrus hiánya is hozzájárult a „sötét korok” általános tudatlanságához. A Saracénusok beszüntették ennek az anyagnak Egyiptomból való szállítását a hetedik század első éveiben és csak a tizenegyedik század vége felé kezdték ismét Európába hozni, amely időben felfedezték a rongyból való papirkészítést. Az elmúlt korokban szerzett tudás mind amellet nem vészett el. A latin nyelv megmaradt a római egyház liturgiájában és a kolostorok megőrizték épségben az összes régi írásokat, amelyeket a hódító barbárok el nem pusztítottak. Ezekből az írásokból sok azoknál a keleti népeknél is megmaradt, amelyek nem vették fel a keresztyénséget.

A gyógyítás egy tudatlan papság kezében maradt, amíg az egyre fokozódó visszaélés ellen Krisztus

után 1163-ban a Toursban dekretumot hoztak, amely a diakonusokat és a papokat eltiltotta a sebészeti műtétek végzésétől. Hetvenöt évvel későbbben Olaszországban, Páduában orvosi iskolát állítottak fel és az orvosi hivatás ezzel újból elvált a vallástól. Az új, gyakorló orvosok azonban nagyon gyengék voltak; tudatlanságuk és tehetetlenségük annyira nyilvánvalóvá lett, hogy a gyógyszerrel való gyógykezelés ismét elvesztette jó hírét és az emberek újból amulettekhez, varázssitalokhoz és a hivatásos mágusokhoz és a „gyógyítókhoz” fordultak.

Lassu haladás

Közvetlenül Luther Márton vallási reformációja 1517 után, Angliában dr. Linacre megkísérelte az orvosi gyakorlat megreformálását és 1518-ban megalapította Londonban a Royal College of Physicians nevű orvosi iskolát. A könyvnyomtatás feltalálása segítségére jött ezeknek a reformoknak és a világ lassan, de biztosan kezdett kibontakozni a tudatlanság és a babona hosszu éjszakájából.

Az orvosi tudomány a reformációt követő századokban csak lassan haladt előre. 110 évvel későbbben fedezte fel Harvey a vérkeringés elméletét; 51 év múlva egy angol orvos, Sydenham, a betegségek tüneteit kezdte tanulmányozni. 20 évvel később 1698-ban Krisztus után egy hollandiai orvos, Boorhaave a betegségeket osztályokba sorolta. A 18-ik évszázadban azt tartották, hogy a betegségeket csak érvágással, égetéssel és a legundorítóbb forralásokkal lehet gyógyítani. XIV. Lajos francia királyon skarlát miatt kilenceszer vágtak eret és George Washingtonból utolsó betegsége alkalmával nagyobb mennyiségű vért eresztettek és hatvan szemese kalomelt vett be rövid 12 órán belül.

Ezekben a „majdnem modern” időkben a héjjukból kivett és fehér borban áztatott csigákat köhögés és meghülés elleni orvosságnak tartották. Idegesség ellen égetett egeret rendeltek. A hypokondria (képzelt betegség) ellen pedig gyíkokat, denevéreket, férgeket és hasonló jókat irtak elő. Készevény ellen higany, porrá zuzott emberi esont volt az orvosság.

Egyes füvekről azt hitték, hogy titokzatos erők

vannak bennük, melyet külön csillagoktól kaptak; gyögyerejük külső jelei voltak a szín, szag, alak. A gyulladások ellen vörös, a sárgaság ellen sárga színeket használtak. Viz és levegő a legnagyobb veszély számban ment, amely a beteget érthette. Az éjjeli levegő különösen ártalmas volt még az egészséges emberre nézve is. A mosakodás szabályai voltak: „A kezét gyakran, a lábat ritkán, a fejet soha.“

A 18-ik század utolsó orvosi „felfedezése“ a himlőoltás behozatala volt, amely előfutárja a szérumos kezelésnek. Ez a „felfedezés“ angol istállókból indult ki gloucestershire-i gazdaktól, akiknél közhit volt, hogy a tehenek fejésénél szerzett tehénhimlő megvédte az embert a rendes himlő ellen. 1776-ban dr. Edward Jeme, aki éppen akkor telepedett le ezen a vidéken, érdeklődni kezdett a dolog iránt és a végzett kísérletek után behozta a himlőoltást.

Orvosi reformok

Annak a századnak az eljövételével, amely meghozta a mozdonyt, a távirót, a villanyvilágítást és a telefonot, nagyobb világosság derült az egészség és betegség kérdéseire is. Az emberek sokáig elégedetlenkedtek a fennálló „orthodox“ gyógymóddal és maguk az orvosok is belátták a tökéletlenségét. Egy Hahneman nevű orvos volt az, aki reformokra törekedett.

Hahneman, akit „orthodox“ orvosnak tartottak, 1770-ben egy új gyógyszeriskolát állított fel, melyet 1810-ben homöopathiának neveztek el. Az allopathikus vagy régi iskola olyan szerekkel kezelte a betegséget, amelyek a tünetekével ellenkező hatást váltottak ki; az új iskola olyan szereket használt, amelyek a betegségéhez hasonló tüneteket idéztek elő. E kétféle gyógykezelési mód mindkettő végének a kezdetét is jelezte. Mert mikor a gondolkodó emberek látták, hogy ezek az ellentétes módszerek egyformán hatékonyak voltak, kételkedni kezdtek, hogy a gyógyszer megtudná-e gyógyítani az emberi testet.

A betegség okainak és gyógyítási módjának alaposabb megismerésére való törekvés bámulatatos erősítést kapott 1825-ben, mikor az embernek első ízben volt alkalma arra, hogy figyelje egy előgyomor-nak az emésztési folyamatát. Alex. St. Martin esete, aki tulajdonosa volt annak a gyomornak, a legkülönösebb a sebészet történetében. Kanadai francia ember volt, egy amerikai vállalat alkalmazottja, kit véletlenül gyomrán ért egy puska lövés, melynek sebe sohasem gyógyult be, noha St. Martin magas kort ért el. A seb olyan nagy volt, hogy azon keresztül tisztán lehetett látni, hogy hogyan megy végbe a gyomorban az emésztés. Dr. Beaumont, a sebész, aki kezelte, élt az alkalommal és számos kísérletet végzett mindenféle ételekkel és italokkal és néhány évvel később az első határozott ismereteit adta az orvosi világnak az ember gyomráról és az emésztéséről.

Dr. Beaumont felfedezései jelezték annak a mozgalomnak a kezdetét, amely feladatául tűzte ki, hogy az emberekkel az egészség dolgait megismertesse. Az ő „Élettana és Kísérletei“ után jelent meg 1836-ban

dr. Andrew Combe „Emésztés és Étkezés“ című könyve, amely arra hívta fel a figyelmet, hogy az étkezés befolyással van az egészségi állapotra. Ez követte 1838-ban dr. Albert J. Bellows népszerű előadássorozata az élettanról és az egészségtanról egészen 1858-ig; 1871-ben dr. Bellows két könyvet adott ki, az egyiknek a címe: „Mit tegyünk, hogy ne legyünk betegek“, a másiké „Az evés filozófiája“. Ugyanebben az időben dr. Dio Lewis bostoni orvos egy népszerű értekezést írt az emésztésről és két évvel később jelent meg az orvosi gyakorlatról és az orvosságokról szóló „Expozé“, melynek szerzője dr. D. Crabtree. A következő évben 1874-ben dr. Andrew Taylor gyakorló orvos megállapította a gyógyszer nélküli gyógyítás iskoláját, melyet „Osteopathiának“ nevezett el. Az Osteopathia most a gyógyítás harmadik nagy módszereként ismeretes.

Sok világosság 1874-óta

1874 óta az egészségügyi kérdésekre egyre nagyobb fény derült.

1914 óta az egészség törvényeinek az ismerete és az ezeknek való engedelmeskedés egyre általánosabbá kezd lenni. A világháború folyamán, mikor millió meg millió harcra képes emberre volt szükség, bebizonyult, hogy az összes népek, melyek a háboruban részt vettek, testi erő és egészség dolgában messze alatta maradtak a követelményeknek. A fel nem készült nemzetek erős gyakorlatozással érték el, hogy talpra tudták állítani hadseregeket és ez a gyakorlatozás olyan csodákat művelt az előbb alkalmatlanok szervezetében, hogy a természetes módszerek iránti érdeklődést mindenkiben felébresztette. Ezen a téren a háború még többet tett, mert bebizonyította, hogy mennyire egészséges a szeszes italoktól való tartózkodás és felszínre vetette a társadalmi bajok veszélyeit, melyek előbb rejtve voltak. Az Egyesült Államokban a szeszes-italok fogyasztása szigorúan tilos és szó van arról, hogy a testedzés mindenkire nézve kötelezővé kell tenni.

És hogy lesz a jövőben? Vajjon eljutottunk-e már a legtökéletesebb gyógymódig? Vajjon a mostani gyógymódok-e azok, melyeket Isten használni fog a betegségnek és a halálnak a földről való száműzésére? Az egyes gyógymódok hívei azt fogják mondani, hogy: Nem; mert ezek csak kissé megjavított módszerek, melyek segítségével a letört emberiség annyira, amennyire feltápáskodik. Ezek csak megjavításai a medicinával való kezelésnek, amennyiben a belső lomha szerveknek külső idegbehatásokkal való ösztönzése nem ártalmas utánhatásu, mint a gyógyszerekkel való kezelés és mert a szervezet erősítése és edzése sok betegséget szüntet meg, amit az orvosság nem képes. Ezért tudunk gyógyszer nélküli gyógyítással csodákat művelni és „reménytelen“ esetekben is teljes gyógyulást előidézni.

A gyógyszer nélküli gyógyítás

A különböző iskolák, melyek gyógyszer nélküli gyógyítanak, mint az Osteopathia, a Chiropractic és a Naprapathia alapjában véve mechanikus gyógy-

módok. Az egyik iskola az idegközpontokat akarja erősíteni, egy másik a vérkeringést akarja élénkíteni, egy harmadik a test kötőszöveit kezeli. Emellett mindegyik iskola nagy súlyt fektet az étkezési rendre, a friss levegőre, vízre, testgyakorlásra és elegendő pihenésre, melyek mind fontos tényezők a betegség gyógyításánál. Azonban ezeknél a módszerek-nél a betegnek meg kell tenni a magáét, mert különben bármelyik módszer csődöt mond.

Az átlag-beteg elvárja, hogy a „doktor“ tegyen meg mindent, akár orvosságról, akár hátgerinc-masszírozásról stb. van szó és rendszerint nem hajlandó változtatni az életmódján, hogy harmoniába jusson az élet törvényeivel. A beteg e magatartása az oka annak, hogy a gyógyszer nélküli gyógykezelés csak valamivel jobb eredményt mutat, mint a régi módszerek.

Egyébként az összes mostani gyógymódok csak arra jók, hogy annyira, amennyire lábön tartásuk az

elgyötört emberi testet. A tökéletes módszer, mely nemsokára meg fog honosulni, egészen más lesz. Az igazságosság törvényeit, a testi, lelki és erkölcsi egészség törvényeit nemsokára mindenki teljesen meg fogja ismerni és a mostani állapotokat olyan állapotok fogják felváltani, amelyek lehetővé teszik, hogy azoknak mindenki engedelmessé legyen. Jézus, mikor e napról beszélt, ezeket mondotta: „Bizony, bizony mondom néktek, hogy valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké.“ — János 8:15.

Amíg az a nap megérkezik, nem tehetünk mást, minthogy abban a világosságban járunk, amely most van és helyesen alkalmazkodunk a mostan érvényes élettörvényekhez és nap-nap után arra törekszünk, hogy harmoniába jussunk az igazsággal és hogy engedelmessédjünk az apostol parancsának: „Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére miveljete. — 1 Kor. 10:31.

Különféle meglátások

Watch Tower

Dániel prófétának látomása volt, hogy felkel Mihály, a Nagy Fejedelem (Krisztus), akinek adatik „hatalom, dicsőség és királyság, hogy az összes népek, nemzetek és nyelvek szolgálnak neki.“ Dániel ezzel kapcsolatban a tudás nagy megnövekedését és a sok ide-oda futkosást is megjövendölte. A világi bölcsek most kérkednek a tudás legujabb megnövekedésével és azzal a csodálatos gyorsasággal, melyet a természet erőinek a felhasználásával értek. Szerintük ez „az ember fejlődésének“ az eredménye és ilyen tudással való táplálkozásuk folytán az örökös önmagukkal való foglalkozás gáza keletkezik az ő szellemi gyomrukban. Ennek eredménye aztán, hogy felfúvódnak, mint egy léggömb és várják a nép tiszteletét, mely arányban legyen felfuvalkodott nagyságukkal.

Isten gyermeke látja a tudás ugyanezen megnövekedését és az ide-oda futást; azonban Isten szavától és egészséges szellemtől vezéreltetve, kénytelen felemelni a fejét és szétnézni, mert ezek a megváltás megjövendölt hírnökei és nagy örömmel vegyül bele a halleluja kórusba: „Hálát adunk néked Uram, mindenható Isten... mert a te nagy hatalmat kezedhez vetted és a te országlásodat elkezdted.“ — Jelenések 11:17.

Az elmúlt ötven esztendő méltán nevezhető a Csodák Korszakának a tudás megnövekedése folytán tudományos téren a sok ezer hasznos találmány folytán, melyek egyre jobban szabadítják meg az embert a testi munka rabságától. Gyakran halljuk ezt a kifejezést: „Lát sohasem szünnék meg a csodák!“ A táviró, telefon, a szikratáviró sorban a legnagyobb csodálkozásokat váltották ki és később mindegyiket az ember szolgálatába állították. A fényképészet nyitott utat a mozgóképeknek és a történések megrögzítésének, még azokéinak is, melyek olyan gyorsak, hogy szabad-szemmel nem is láthatók. Most jön a hang lefényképezése ugyanarra a lemezre, melyre

a mozgóképet veszik fel és amely nemcsak a színészek cselekvését, hanem szavaikat és hangjukat is visszaadja. Egy mult évi október 18-iki lapban olvastuk, hogy maga Edison is így kiáltott volna fel: „Mi jön ezután!“

Egy új találmány tulatesz a fonografon

Schenectady, N. J. okt. 18. — „Mi jön ezután!“ Így kiáltott fel Thomas A. Edison, a villamosság híres varázslója, mikor dr. Charles P. Steinmetz, az Általános Villamossági Társaság főmérnökének a laboratoriumában látta, illetőleg hallotta, hogy egy gép mesterséges villámlást és dörgést végzett.

Edison még két dolgot látott dr. Steinmetz laboratoriumában: a beszélő inozigépet, mely ugyanugy veszi a lemezre fel az emberi hangot, mint a mozgófénykép lemeze a képet. Ha azután fényugarakat szórnak erre a lemezre, akkor az emberi hangot csodálatos tisztaságban adja vissza.

Ez azt jelenti, hogy Edison hallotta, hogy most már lehetséges a beszélő-mozi, hogy a hang a képpel egy és ugyanabban az időben adható vissza, hogy ugy a hang, mint a kép egy lemezen állítható elő.

Így New-Yorkban fel lehet állítani egy központot, ahol nagy művészek énekelnének és muzsikálnának. A lemez felveszi a hangot, mely azután San Franciskoba vagy a világ egy másik városába küldhető, szikratávbeszélő-állomás segítségével továbbítható az eredeti hangok teljes hű visszaadásával.

A beszélő mozigép sokkal tökéletesebb a fonografnál, mivel a mellékhangok teljesen elmaradnak és az emberi hangot sokkal tisztábban adja vissza. A hangokat nagy távolságra is hallani, mintha nem is gépen volnának továbbítva, hanem mintha közvetlenül magukat a színészeket vagy a művészeket hallgatná az ember.

A másik nagy villamossági találmány, melyet Edi-

sonnak bemutattak, a higgany-turbína, mely sokkal nagyobb teljesítő képességű, mint a mai gőzturbína.

Hogyha Isten ilyen erőkről gondoskodott, hogy az ő földi teremtméseinak a kényelmére szolgáljanak, ki tudná elképzelni azokat az erőket és módszereket, melyeket a saját kényelmére alkalmaz! A Zsoltárköltő mondotta: „Messziről érted meg az én gondolataimat“, a mi Urunk pedig így szólt: Vajjon nem adnak-e el öt verebet két garasért és Isten mégis egyetlenegyről sem feledkezett meg? Ismét: A te Atyád, aki titokban lát, nyíltan fog téged megjutalmazni.“ A kétkedő nevet a keresztyén hiszékenységén, azt mondván, hogy ő sokkal „bölcsőbb“, hogy ilyen esztelenségben higgyen. Azonban mi láthatjuk, hogy mily könnyű volna Istennek egy olyan módszernek az alkalmazása, amellyel nemcsak az egyén tetteit, szavait és hangját foghatná fel, hanem a gondolatait, jellemét, az emlékezetét, még hogyha a halál el is pusztította a testet. Istenben meg van a képesség, hogy teljesítse az ő ígését, hogy mindenkét előhozzon a koporsóból és hogy arra bírja őket, hogy visszaemlékezzenek előbbi dolgaikra, amelyek teljesen visszatükrözik az egyént.

Voltaire, a nagy szkeptikus, nevetett Newton Izsákon, aki hitt a Bibliában, mert ez utóbbi megjövendölte, hogy az ember egykor majd óránként ötven mértöldnyi utat tehet meg. Kíváncsiak vagyunk, hogy mit mondana Voltaire, amikor először ilyesfélét olvasna.

A repülés új gyorsasági rekordja

Mt. Clements, Mich, október 18. — William Mitchell dandár-tábornok, az Egyesült Államok légi flottájának a segédőnöke új gyorsasági világrekordot ért el, mivel óránként 224.05 mértöldnyi átlagos sebességgel repült.

„Mert amikor ezt mondják békesség és biztonság, akkor hirtelen veszedelem jó rájuk, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra és semmiképpen meg nem menekednek.“ (1 Tess. 5:3) Olvassuk el a legolvasottabb újságírónak, Arthur Brisbanenak következő fígyelemreméltó megjegyzéseit:

Tanulság az Egyesült Államok részére

„Európában Franciaország Törökország barátja, Lengyelország és Oroszország Anglia ellen csoportosulnak. A legközelebbi lépés természetesen az lesz, amelyet Anglia Németország, Ausztria és Olaszország felé fog megtenni. Ekkor Európa újból kezheti a háborút — Oroszország, mint rendesen, maga a bizonytalanság lesz — mivel fenntartja magának a jogot, hogy véleményét és barátait változtassa. Ez a forradalmi módszer.

Még csak nem régen a háboru azzal végződött, hogy Anglia és Franciaország egymás karjaiban örök barátságot esküdtek egymásnak, Olaszország megundorodott attól a módtól, ahogyan szövetségesei bántak vele, Németország és Ausztria tönkre ment, Oroszország az egész világ bojkottja alatt állott, Törökország pedig látszólag a múlté volt.

Ekkor azután Franciaország pénzt és hadianyagot adott a törököknek, hogy harcoljanak a görögök ellen. Törökország ismét feltámadt. És most a helyzet teljesen megváltozott.

Mindebből Amerika csak egy tanulságot vonjon le. Törődjön a saját dolgával, tartsa magát távol az európai bonyodalmaktól és ottani barátainak pedig háboruskodjanak és kölcsönözzenek pénzt egymástól.

A vallás emberei a békéért

Az érsekek, püspökök és papok, akik mindnyájan „Isten szent emberei“ (?) nagyon sietnek azzal, hogy bejelentsek a kormányok és e világ Istene iránti hűségüket. Ezzel nyíltan elismerik, hogy a Jelenések 17:2 verse reájuk alkalmazható. A New-York Times-nek jelentik október 5-ikén:

London, október 5. — „Holnap egy kis társaság ül össze a Lambeth Palace-ban a kanterbury-i érsek elnökelete alatt, hogy megvizsgálja a nemzetközi béke egész kérdését. Dr. Jowett jelentette ezt be tegnap a Congregacios Unio Hall-ban tartott őszi nagygyűlésén és következménye ez az ő felhívásának, melyet a kopenhágai konferencia után való visszatérés után intézett az egyházakhoz.

Dr. Jowett azt hiszi, hogy az egyházak bátran és hozzáértéssel nyulhatnak ehez a kérdéshez és hogy megtudnak egyezni és megtudják találni azt a kifejezési módot, amellyel Krisztus egyesült egyháza *ítéletet mondhat az utolsó háborúról és hogy megfogadja a „Népszövetséget“* a nemzetközi béke kérdésében.

Dr. Jowett mondotta, hogy semminek sem szabad a népszövetség felett állania — sem Legfőbb Tanácsnak, sem Reparációs Bizottságnak, sem Nagyköveti Tanácsnak. *Ez kell, hogy legyen a legfőbb.* Volt valami, amit ő sokkal fontosabbnak talált, mint a Bosphorus békéje és a Dardanellák. Erővel nyitva tartjuk a szorosokat a mi kereskedelmi hajóink és hadseregeink részére, azonban nemzeti áldozatkészéssel és keresztyén jószággal Anglia két egész földrészben utat nyithat a békének.

Dr. Cannon és az ő „Szent háború“-ja

A modern Jezabel ép olyan gyilkos, mint amilyen az ő típusa volt. Legújában dr. James Cannon az M. E. Déli Egyház segédpüspöke kábelüzenetet küldött Hughes államtitkárnak, amelyben állítólag ezeket mondotta:

„Mindenható Isten a mi kormányunkat fogja felelőssé tenni azon tétlensége miatt, hogy nem avatkozott be a közel Kelet kérdésébe júliusban, amikor az amerikai egyházi testületek felhívták a kormányt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a keleti keresztyénség megvédelmezésére... Tudom, hogy amiért én sikra szállok, az háborura is vezethet, azonban ha szükséges lesz, ekkor egyben igazolva is lesz és nem is volna valami nagyon sok egy háborúból.“

Persze, meghalna néhány amerikai katona és az ő

egyháza által hirdetett hit szerint, ezek azért, mert harcolnának, örök győtrelemre mennének azért, mert harcoltak; de mit törődik ő azzal. Az ő istenének szüksége van arra, hogy megsegítsék az ő egyházát. A Detroit-ban megjelenő Free Press c. ujság gunyos megjegyzésekkel kíséri a püspök üzenetét és többek között ezeket mondja:

„Dr. Cannon, az amerikai külügyminiszteriumhoz intézett kérésének az alap gondolata első sorban nem az emberiség szenvedése általában, hanem kizárólag a keresztyén szenvedése. Ő ugyanis így érvel: „Az Egyesült Államokban élő keresztyén emberek milliói az elmúlt évszázadban azon fáradoztak, hogy javítsanak a Törökországban élő emberek, különösen az örmények sorsán. Mi ezért dolgoztunk és fáradtunk; azért most az Egyesült Államokban lévő egyházak nevében tudni akarom, vajjon megengedjük-e, hogy a törökök büntetlenül folytassák a mészárlásaikat, míg az összes keresztyének és velük a mi művünket el nem pusztították?”

Tulajdonképpen mit is kér dr. Cannon? Azt kéri vajjon, hogy az Egyesült Államok lépjenek közbe, hogy mentse meg a nem harcolókat a gyilkosságtól és az erőszaktól? Vagy pedig azt kéri, hogy az Egyesült Államok avatkozzanak be, hogy megmentse a „művet”? Emberiességi vagy pedig vallási háborúra akarja-e Amerikát rávenni?

Azt hisszük, hogy érdemes ezt a kérdést feltenni, különösen azon világos szavakra való tekintettel, melyeket egy vagy két nappal ezelőtt Viscount St. Davids használt, mikor Londonban a közel Keleten működő segélybizottságról tett jelentést. A Viscount azzal vádolta a görögöket, hogy Kis Ázsián keresztül való visszavonulásukkor minden török falut felgyújtottak és csupa gonoszszágból fosztogattak és öltek. Megjegyezte, hogy Kostantin és az ő emberei nagyon rossz harcosok, de elsőrendű rablók és gyűjtogatók, hogy örülség volt nekik Szmírnát odaadni, hogy nagy szerencse volt, hogy nem tudták megtartani és hogy a görögök megérdemelték mindazt, ami érte őket, sőt még többet.

Lehet, hogy St. Davids lord is túloz, azonban mégis tisztáz egy dolgot, tudniillik, hogy ami az erőszakot, a gyilkolást és a rablást illeti, a keresztyén görögök épp olyan barbárok harci módorukban, mint a mohamedán törökök. Hogyha Amerika júliusban hallgatott volna az egyházi testületekre és közbelépett volna Kis-Ázsiában, vagy esetleg háboruba ment volna, ahogyan ezt dr. Cannon olyan nyugodtan tanácsolja (csodálatos dolog, hogy hogyan lelkesednek a háborúért a Béke Fejedelmének a képviselői, mikor miszsiós munkájukról van szó), akkor egy olyan népet segített volna, melynek esapatai egy évi háboruskodás folyamán hideg vérrrel öltek meg körülbelül 100.000 fegyvertelen embert és visszavonulásukkor olyan gazságokat követtek el, melyeknek a szímirnai borzalom csak kiesínített képe. A tehetetlen áldozatok mindkét oldalon kétségtelenül ártatlanok és vérük az égbe kiált rablók és gyilkosaik ellen. Azonban teljesen eltekintve attól, hogy Angliának és Franciaországnak kell eltakarítani ezt a szennyet, mivel ők csinálták, mi nem látjuk, hogy mi kötelezte

vagy kötelezné az Egyesült Államokat, hogy háborúval akadályozzák meg a keresztyének lemészárlását mohamedánok által, mikor a mohamedánok épp olyan barbárságoknak volnának kitéve a keresztyének részéről, különösen, mikor a görög-török háboruban eredetileg a keresztyének voltak a támadók.

Rikító színű propaganda irodalom

Fred B. Fisher methodista püspöknek egy hosszabb beszédéből idézett kivonatai bizonyítják, hogy az egyházi vezetők rikító színekkel festik indiai propagandájukat és mindent elkövetnek, hogy összeszedjék a roskadozó épületeik kijavításához szükséges összegeket. Fisher püspök egy szocialista kritikáját idézi, azonban anélkül, hogy ő maga azt megszivlelné. Ezt mondja:

„Az élő Krisztus ma munkában van a világon.”

Sokkal nagyobb, mint amilyennek őt régóta elgondoljuk.

Sok teológiai rendszer abba a harminchárom esztendőbe préselte őt bele, amelyben élt a földön.

Ez valóban *emberi Krisztussá* teszi őt.

Most pedig az történik, hogy Jézus lett az emberiség *elismert egyetemes* ideálja. Levették égi kalitkájából és benne látják a világ szociális mozgalmainak a vezetőjét.

Egy fiatal szocialistával találkoztam Párisban. Szemében a szellemi odaadás és hűséges tanítvány lángja lobogott. Leszedte a bőrt a mi egyházunkról. Azt mondta, hogy sok katedrálisunkat le kellene rombolni és a köveket szegények hajlékainak az építésére kellene felhasználni, azután pedig kigunyolt, mikor azt mondtam, hogy az egyház az *egyetlen válasz* a mai problémákra, t. i., hogy Jézus a válasz és nem az egyház, mint szervezet. Lángoló szemekkel ez azt ifju ezt kiáltotta:

„A Krisztus, akit én szeretek, sokkal istenibb, mint ön gondolja. Ő a modern társadalmi és ipari fellendülésnek a feje és nem tudom, hogy nem okoz-e neki nagyobb boldogságot az, hogy minket vezet, mint az, hogy önöket vezeti.”

A nép meglátása

Ebből a szempontból az élő Krisztus az, aki nagy részben oka a világ mai nyugtalanságának. A nép azt a Krisztust látta meg, aki eljött, hogy szabadságot adjon a foglyoknak, látást a vakoknak és gyógyulást a megtört szíveknek.

A legutóbbi években elhívtak, hogy egész városnegyedeket kereszteljek meg, férfiakat nőket és gyermekeket. Kezdtük az előljárával, azután megkereszteltük a kerületi tanácsot, azután pedig az összes polgárokat. Ezt az a különös szociális, gazdasági és vallási ébredés idézte elő, amelyet a kereszténység tömegmozgalmának neveznek. A szomszédvárosok polgármesterei összejönnek nyári iskolákban, ahol keresztyén elveket, Krisztus életét és keresztyén himnuszokat tanítanak. Azután visszamennek falvaikba és elbeszélnek a történeteket, amelyeket tanultak. Azután előbbiek a városi tanácsot hívják össze és elmondják „a jó híreket.” Azután a tanács tagjai fel

keresik a családokat és mindenkinek beszélnek. Egy néhány hónap múlva egy keresztyén munkás és egy misszionárius rányomják a maguk szellemének a bélyegét az egész községi életre. Mily nagyszerű előjog megkeresztelni mindezeket Krisztus királyságában...

Az utolsó 18 év folyamán tett utazásaim alatt az volt a benyomásom, hogy egyre inkább láttam ezt az eleven Krisztust munkában a világ népei között. Terjeszkedő eszmények, terjeszkedő nemzetek, terjeszkedő fajok! Krisztus a mozgató ereje mindezeknek az egyre terjedő mozgalmaknak...

Ugyanez tapasztalható Krisztus egyházában. Az új papság olyan papság, amely arcát a holnap felé fordítja és Jézus Krisztus életerős követője az a férfi vagy nő, aki úgy tudja őt meglátni, hogy él és dolgozik a világon...

Az ipari problémák, a világ nemzetközi problémái úgy oldhatók meg, hogyha magunk között látjuk az élő Krisztus egyesítő hatalmát.

Meg vagyok győződve róla, hogy a pénzhány, amelyben most a mi és más egyházak szenvednek, egyszerű következménye annak, hogy az emberek nem látják ezt az élő Krisztust és így nem követik. A pesszimizmus és az elbátortalanodás feküdt rá a mi vallási életünkre. Azt akartuk tudni, hogy ezek vajjon a mi befektetéseink valóban jövedelmezni fognak-e? Hogyha ki tudunk tartani a munkában lévő Krisztus mellett, úgy látni fogjuk, hogy egy dollár befektetése a következő évben sokkal eredményesebb lesz, mint a 100 dollárnyi befektetés a 25 évi misszionárius munkában. Nemcsak jövedelmünk tizedrészét kell odaadni, hanem sok esetben oda kell majd adnunk fiainkat és leányainkat.

Sohasem volt olyan idő a világtörténelem folyamán, amikor élet és pénz befektetése olyan sokat fog számítani. Oly boldog vagyok, hogy a mi egyházaink szíve jó, hogy a dolgok teljes jobbrafordulását várom. Meg vagyok győződve róla, hogy a következő évben annyi pénz és időt fogunk áldozni, hogy a hullámok annyira megnőnek, hogy a világ összes szellemi hajóit felfogják emelni.

Keresztyénség és béke

Egyes „tudatlan pogányok“ úgy látszik nem sokat törődnek az u. n. „ál-keresztyénség“-gel vagy helyesebben „egyháziassággal“, melyet buzgó papok és misszionáriusok akarnak terjeszteni. A Wichitá-ban megjelenő „Eagle“ c. lap szept. 16-iki számában olvassuk:

Fred B. Smith hazajött világkörüli utjáról. Azt találta, hogy a keletiek közül sokan nem fogadják el a keresztyénségről szóló fogalmainkat. Az átlagos mohamedán a keresztyénségben a háboru és a vérontás vallását látja. A mozlímok azzal vádolják a keresztyéneket, hogy nem őszinték, mert amíg egyrészt szeretetet és békét hirdetnek, addig másrészt a világtörténelem legvéresebb háboruit idézték fel.

Indiában egy előkelő született keresztyén azt tanácsolta neki, hogy abban az országban ne használja a keresztyénség szót a beszédeiben. „Prédikálhat Krisztusról“ — mondja ez a keleti ember, — „azonban nem prédikálhat a keresztyénségről. Itt ezt egy rosszul sikerült nyugati vallásnak tekintik.“

„Sok hasonló példát hozhatnék fel“ — mondja Smith — Kinából, Japánból. A hinduk, mohamedánok és budhisták olyan leírásokkal töltik meg a keletet, amelyek szerint a nyugati keresztyénség nem más, mint háborut szerető, háborut elősegítő szervezet. A Kelet mondja: „Keresztyénség, ágyugolyó, tengerallattjáró és gázbomba egy uton haladnak.“

Egy olyan embernek az elbeszélése, aki tényleg megfordult a helyszínen, föl kellene, hogy ébresszen minket. Mi nem hisszük, hogy a keresztyénség egy olyan vallás, amely nem sikerült. De mit tettünk, hogy az egész világon legyen sikere?

Fred B. Smith továbbá azt mondja: „A keresztyén egyház az egyetlen szervezet, amely a világgal való összeköttetéseinél fogva abban a helyzetben van, hogy a békét megmentse. Hogyha az egyháznak ez nem sikerül, úgy még több és rosszabb fog majd jönni. A levegő most puszkaporosabb, mint valaha. Csakis a keresztyén evangélium és testvériség nyújthatja azt az erkölcsi és szellemi alapot, amely valóban lehetségessé teszi a békét.“

A föld gyűrűi

Egyes természettudósok állítása szerint a mi földünk a fejlődés 42000 éve alatt egy sereg gyűrűzet-szerű széneny, gáz, gőz, pára stb.-ből álló anyagokkal volt körülvéve. A kihülés befolyása következtében a relativessége csökkent annyira, hogy a gyűrűzetek mindjobban közeledtek bolygónkhoz és hosszú korszakok folyamán egymásután leszakadtak, nagy áradásokat és éghajlati változásokat hozva. A nehéz anyagok, például szén- és nehéz gáztartalmu gyűrűk, mivel a legközelebb voltak a földhöz, legkorábban szakadtak le, a könnyebbek később. Ezen mód szerint képződtek a különböző földrétegek, sziklakövek, szén és ásványok stb. Ezen utolsó leszakadt gyűrűzet-burkolat idézte elő a Noé

idejében előforduló özönvizet hirtelen éghajlati változásával.

Számos földtani bizonyítékok állanak rendelkezésünkre ezen gyűrűs vagy burkolat-elmélet támogatására. És nem csupán ezen földtani bizonyítékok birtokában vagyunk hanem előttünk van két hangtalan égi tanú is — a Jupiter és a Szaturnusz is — demonstrálják és bizonyítják ezen gyűrűs-elméletet.

Mivel a föld mindmáig bizonyosképpen befejezetlen állapotban van, ennél fogva ésszerűen következtethetjük, hogy a fejlesztő vagy teremtői folyamatosan halad és még más gyűrűzetek is burkolják a földet, melyek bizonyos időben leszakadnak és bámulatozó következményekkel és elváltozásokkal lesznek földünkre.

Végzett kutatások három létező különböző gyűrűzetnek a létezéséről tanuskodnak, melyek a légkörben vannak. Hogy a felső levegőrétegben egy különösen villamostöltésű gyűrű vagy burok van — egy némely csodálatos rádiumjelző készülékkel lett megállapítva.

Különböző műszerekkel a légkör alsóbb rétegei kiutathatók, míg a felsőbb rétegek abból állapíthatók meg, hogy a lemenő nap sugarai miképpen érintkeznek a felsőbb rétegekkel.

A föld levegőrétegének három régióját a következőkép nevezik: troposféra, stratosféra és coronium. A 11 km. magas troposféra közvetlen a föld felett fekszik és 79 rész nitrogént (fojtóanyag) és 21 rész élelyt tartalmaz. 10 km. magasságig a hőmérséklet minden kilométernél 5 fokot és a 11 km.-nél már 9 fokot fogy; onnan kezdve 55 foknál megállapodik. A troposféra rossz villamosvezetéknek bizonyul, de annál jobb szigetelő.

A stratosféra a 11 km.-től a 75 km.-ig terjed, melyben a légköri nyomás oly nagyon elfogy, hogy nagyon beválik villamosvezetőnek, minélfogva villamos gyűrűnek is nevezik. Ezen rétegben a nitrogén és az élely közti viszony eltörlődik, a könnyebb nitrogén fokozódik, a sulyosabb élely pedig a magassághoz mérten fogy. A 74 km. felül teljesen hiányzik s a légkör azon túl már csak fojtóanyagból van. A 74 és 75 km. között hidrogén tűnik fel (az ismert legkönnyebb gáz) s azontul a légkörben már csak hidrogén van. A fojtó-gáz (nitrogén) gyűrű a 74 km. magasságig, az azontul 220 km.-ig kiterjedő hidrogén-gyűrűhöz hasonlítva csak keskeny csik. A zürichi csillagvizsgálón a légkör 550 km. magasságig van megállapítva. A coroniumon kívül terjed el a világyűrű. Este, amikor a nap utolsó sugarai azon keresztül haladnak, akkor az ég elveszti kék színét, mivel hiányzanak a hidrogén (víz) atomok, melyek a rövid fényhullámokat megtörlnek.

Ezek a földet övező gyűrűk nem nyulnak bele egymásba, hanem sokkal inkább élesen határolva vannak egymástól, innen van gyűrűszerű alakjuk is.

A vizsgálódásokból kitűnik, hogy viharok, ciklonok, eső, hó stb. csupán a troposzférában a földhöz hasonlítva egy nagyon keskeny csikban fordulnak elő. (Ha a föld narancs nagyságu volna, a troposzféra ahhoz viszonyítva a narancsot burkoló papirhoz volna hasonló.) Kétségkívül a jövőben a mi boly-

gónk még óriási változásokat fog tapasztalni, melyek összhangban fognak lenni az aranykorszak felállításával. A tudósok nagyrésze mintegy hivatásának tartotta, hogy áthidalhatatlan ellentétet állítson fel a bibliának a teremtésről szóló méltóságosan egyszerű tudósítása és az exat tudomány végeredményei között. Ha a dolgokat pontosan és előítélet nélkül vesszük szemügyre, észrevesszük, hogy a Biblia nem beszél a föld képződéséről, csupán arról számol be, hogy a föld kezdetben meg volt — „kietlen és pusztá.” Sem hegyek, sem völgyek, sem folyók, sem oceánok, sem növények, sem állatok rajta nem voltak. De a föld, az létezett. Arról sem beszél, hogy mennyi idővel teremtettet azelőtt. A Mózes első könyve, első fejezetében szóló tudósítás a teremtésről, föld golyónknak nem konstruálására, hanem emberi lakhelyül való kifejlesztésére vagy elkészítésére vonatkozik.

Vannak különböző elméletek affelől, hogyan nyerte a föld jelenlegi alakját, mi azt követjük, amely a legszorosabban megegyezik az Irással s ez a Valián-féle elmélet. Ez abból a feltevésből indul ki, hogy a Szaturnusz és Jupiternél látható gyűrűzetek illusztrálják a földnek, mint bolygónak kifejlődését. A föld egykor izzó állapotban volt, ahogy ez az élettelen korszak kövezeteiből kivehető, melyet a Biblia ugyan nem említ, de a tudomány így nevez. Izzásban lévén a föld, víz és ásványi anyagok gáz alakban messzire kilöveltettek. Hülés és csoportosulás következtében bizonyos távolságokban nagy burkolatokat képeztek a föld körül. Rendre a gyűrűk forgása eltért a földétől és pedig a nehézkedési erő központjától való távolsághoz mérten, mely víz és ásványburkolatok az egyenlítőnél rendkívül erős centrifugális erőttől távol tartattak a földtől.

Vannak tudósok, kik ezzel összefüggően azt állítják, hogy nemsokára a fentemlített villamos gyűrű szintén leszakad és akkor rövid idő alatt az erjedés, a mikrobák és paraziták meg lesznek semmisítve, minélfogva a növény- és állatvilág különös előnyben lesz részesítve.

Nem tételezhetjük-e fel, hogy a világegyetem nagy Kormányzója mindezen dolgokat előkészítette, hogy az általa megállapított időben a mi bolygónkon is oly állapotok legyenek teremtve, melyek ideális és boldog életlehetőségben részesítsék az embert?

R. H. L.

A csillagvizsgálóban

Írta: E. SCHUTZBACH

ALTALANOSSÁGBAN szólva az éjszaka nem barátja az embernek. Mégis csodás szépséget tár fel, hogyha felhőtlenül ereszkedik le. Ünnepeles fénybe borítja a csillagos ég menyeczetét a fáradt föld felett; mert az éjszaka is örömet akar okozni az emberi szívnek, amint a derült, napsugaras nap is megteszi a maga módja szerint. Míg az utóbbi vidám és boldog gondolatokkal tudja az embert eltölteni, a hatás melyet a csillagos ég éjjel kivált, majdnem ugyan olyan megkapó. Nem is lehet ez másképpen,

mert az emberek, ha nézik, a világegyetem végtelenségéről van némi sejtelmük és ezzel egyidejűleg a Teremtő fenséges bölcsességéről és nagyságáról is.

De hogyha már maga a csillagos ég, még hogyha szabad szemmel nézik is, bámulatot kelt, mily elragadtatást okoz a csodás teremtés, hogyha egy nagy távesővel nézzük.

Valóban nagy gyönyörűség egy csillagvizsgálóban (observatóriumban) tartózkodni és onnan betekinteni Isten fenséges csodavilágába és

műhelyébe. A lélek a nagy világegyetem végtelen tájaiba száll fel — félretéve a mindennapi élet minden kicsinyességét és szűk látókörűségét, megfeledkezvén a térről és időről.

A csillagvizsgálóban este 9 óra volt. Az éjszaka éppen meggyújtotta nagyszerű égi világítását, lefelé küldvén a szikrázó csillagokat barátságos üdvözléssel — a fenséges Orion a maga óriási napjaival: *Betelgeuse*, amely csodás rózsaszínű fényben ragyog és a csillag Rigel, továbbá a Taurus a maga vörösösen izzó szírvány színű Aldebarán-jával, a Pleiádok kedves csoportja a négyes főcsillaggal Alcyone-val, a Nagy Leo a Regulussal, a „királyi“-val stb.

A teleszkop (távcső) a nagyszerű Vega-ra volt beállítva a Lyka csillagzat főcsillagára. Csodálatos látványt nyújt. A csillag oly fényesen ragyog, mint az arany az öt körülövező ibolya-kék glóriából (dicsfény) olyannyira, hogy a szem igen nehezen válhat meg az egek ez óriás briliánsától.

Majd a vörösösen ragyogó Areturus a Boötes csillagzat legfőbb csillagának kell elszenevegni a megfigyelést; egy vörösösen szikrázó nap az első álló csillag, amely látható lesz a hatalmas egekben. A Boötes a legfényesebb csillagzatok egyike és könnyen kivehető, mivel az Areturus e csillagzat két más csillagával, a Korona közel lévő főcsillagával a Gemmával egy szabályos Y betűt alkotnak.

Azután a Jupiter bolygóra hívta fel a tanár a figyelmet, amelyre a teleszkópot (távcsövet) ráirányította. A Naphoz hasonlóan ragyog és fénylő kisugárzása külön önálló fényt mutat. Ez az óriási égitest, amelynek térfogata 1570-szer nagyobb, mint a földé és amely ötször nagyobb távolságban van a naptól mint a föld — nevezetesen 480,000,000 mérföldnyire — a maga övével és négy látható holdjával — amelyek úgy ragyognak, mint valami kicsi napok. E hatalmas bolygóhoz legközelebb eső hold úgy látszik, mintha felhők vennék körül, valamivel nagyobb mint a mi földünk holdja. A második, amely kisebb, kéklően csillog; a harmadik a legnagyobb és egyben a legfényesebb szatelita (kisérő hold) sárgás színű; a negyedik időnként tulragyogja a többit és egy tényleg vízgöz fátol veszi körül. E négy holdon kívül a Jupiternek még öt kisebb holdja van. Mindezek körforgó pályáját a Teremtő jelölte ki. Jupiter ez a hatalmas égi test, amely fényárban ragyog az ő számos holdjaival, a mi napunk körül kering, körforgásának az ideje közel 12 földi esztendő, csillagászati napja azonban csak 9 óra és 55 1/2 perc.

Most jön az egek egy másik csodája; az Albireo, a Hattyucsillagzatból, amely a sok millió más csillag közül jutott a nagy műszer szeméi elé. Az égboltozat forogni kezd, amíg a kívánt csillag látható lesz. Az Albireo a legszébb kettős csillagok egyike — egy kettős nap, az egyik aransugarakban fénylik, a másik kék

sugarakban. „Két nap, amely egymásra vigyáz“ — magyarázza a tanár. Ez idő szerint nem kevesebb, mint ezer ilyen kettős csillag ismeretes, úgy hogy egész természetesen szabályként veendő és így a mi naprendszerünk egyetlen egy nappal csak kivétel.

Nemcsak a teleszkop (távcső) hanem a spektroskop (a műszer, amellyel a fényt vizsgálják) is mutatott ilyen kettős és sokszoros napokat. Megfigyelhető, hogy az égi testek bizonyos vonalai időnkint megkettőződnek, majd később- ben újból mutatkoznak és így négyszeres rendszereket mutatnak.

Igaz azonban, hogy különbséget kell tenni *fizikai* kettős csillagok között, amelyek együvé tartoznak, és azok között, melyek magukban véve is naprendszert alkotnak, és az *optikai* (látszólagos) kettős csillagok között, amelyek a valóságban nagy távolságra vannak egymástól és csak csupa véletlenből jelenek meg ugyanabban a látási vonalban. Az Andreomeda csillagzathoz tartozó Gamma például — az egek e ragyogó ékessége — háromszoros csillag. De csak a teleszkop (távcső) fedi fel csodás szépségét; főcsillaga egy arany topázszerű fényben ragyog, míg kettős kísérője szép kéklően fényes színben pompázik a csillogó zafir mintájára.

Vajaki kérdezte: „En nagyon csodálom Tanár Úr, hogyan lehetséges az a földön, hogy az egek ilyen csodái mellett lehessen tagadni egy személyes Teremtőnek a létezését?

„Sajnos de való“ — mondja a tanár — „ez ma már általános tény“. Még a csillagászokat sem véve ki. Igaz viszont, hogy sokan úgy gondolkoznak, hogy a világegyetem bámulatos szerkezete olyan, hogy amellet szól, hogy egy legmagasabb rendű Ertelem hozta létre, hatalmának végtelen teremő erejével. Hasonlóképpen tény az is, hogy a legnagyobb természettudósok — a természettudomány megalapítói — azt vallották, hogy van egy mindentudó legbőleőbb Teremtő, akinek a létét époly szükségszerűen bizonyítja a természetes jelenségek egész folytonossága, amint a nap vonzerejét bizonyítja a nap körül szabályos pályán mozgó égi testek (bolygók) keringése. Az emberi ész teljes joggal háborodik fel, hogyha a csillagos egek szépségének és szimmetriájának a szemlélete és csodálata után, azzal a vakmerő ostobasággal találja magát szemben, amely mindezt a véletlennek és a vakon működő természeti erőknek tulajdonítja.“

Időközben a teleszkóp rá lett irányítva a Hercules csillagzat gömbszerű csoportozatára. „Ez magában véve is egy világegyetem“ — mondja az előadónk. Mily elragadó látvány a szemnek! „Annyi a csillag, mint a homokszem“, melyek közül egyesek egészen jól kivethetők. Igen, napok homok szeméi; mert minden egyes apró homokszem egy rengeteg napot képvisel, amely körül a bolygók egész serege kering. Mint tiszta arany és gyémánt szemcsék ragyognak. Az egyes ezrekre

meg ezrekre menő csillagok közötti távolságot 4 fényesztendőre számították ki és az egész csillagraj távolságát a földtől ezer fényesztendőre; jelentvén egy fényesztendő azt a távolságot, melyet a fény egy esztendő alatt befut.

(A fény 186400 mérföldet tesz meg másodpercenként. Tehát egy év alatt 5,880.024.310.000 — 5 trillió 880 billió, 024 millió és 310 ezer mérföldet. Egy fényugár az óra két ketyegése közötti időben közel nyolcszor fordulhatna meg a mi földünk körül. A mi naprendszerünkhöz eső legközelebbi állócsillag — az Alfa Centauri — közel négy fényesztendőnyire vagyis 21 trillió 747 billió és 950,000.000 millió mérföldnyire van tőlünk, vagyis 277,000-szer távolabb mint a nap. Egy gyorsvonat 1,250.000 év alatt érné el ezt a csillagot.

Az éles szemnek a csillagok e raja úgy tűnik fel, mint egy kis tényes folt az éjjeli égen. Ma több mint 700 ilyen csillagesoport ismeretes. Sokban a csillagok olyan közel csoportosulnak egymás mellett, hogy csak az apró szemcsék látásából lehet következtetni egy csillagesoport jelenlétére. Amint a megfigyelés tanítja, ezek rendszerekbe vannak szervezve, a valóságban mindenik magában véve egy egység.

„És, ime: te kis kételkedő ész
tagadd meg e világok Mesterét“

— idézi a tanár. Valaki kérdezte: „Szeretném tudni, hogy a földön kívül, más égi testeken is laknak-e értelmes lények?“ „Ebben a tekintetben a legkisebb támpontunk sincsen,“ — mondja a tanár — „de egyetértek Snyderrel aki ezt mondotta: „Csak az ostoba hihetné el, hogy a világegyetem határtalan teremtő erői a végtelen térben csak egyetlen egy benépesített világot teremtettek volna, amely a naptól kapja a maga világosságát“. „Azt a föltevést, — folytatja a tanár — hogy *személytelen erők* teremtenek személyiségeket és hogy a csodás világszerkezet véletlen alkotása az észnélküliségnek, azokat hagyjuk, azoknak akik képtelenek gondolkodni.“

Azután, hogy aláhuzza azt, aminek kifejezést adott, a Tejut egy részére irányította rá a teleszkópot, a Hattyu csillagzatra, amely millió és millió naptól áll, amelyek nagyon sűrűn vannak egymás mellett.

Tündéres fény tárult a szem elé. A Tejut homályos csillogása a hatalmas műszerben számtalan csillagnapra bomlik fel. A szemlélő szívében a legmélyebb tiszteletet támaszt a végtelen világűr e nagyszerű égi csodák Teremtője iránt.

A Tejut egy főnségesen óriási fénylő szalagnak látszik, amely merőlegesen ereszkedik le az Egyenlítő felé és hatalmas görbe vonalban az egyik láthatárról a másikra szökken és a déli csillagzatok között folytatja pályáját, úgy hogy ez az egész titokzatos égi jelenség összefüggő különböző szélességi fényövet alkot.

Herschel a nagy csillagász a napövnek a nagy teleszkóppal látható álló csillagainak a számát 20 millióra számította ki. Ezek között van sok nagyon finom homályos felhőske, amelyet a leghatalmasabb optikai műszer sem tud csillagokra bontani. Azonban a spekroszkóp segítségével, amely minden fény sugarat alkotó részeire bontja, következtethetni a felhőskek fényének a mibenlétére. Mert hogyha a szinképelemzés egy ugynevezett szélesvonalu szinképet ad, a homályos (ködös) anyag egy fénylő gáztömeget tartalmaz: másrészt viszont, hogy a szinkép folytonos (elhatároló vonalak nélküli) akkor csillagokból vagy napokból áll. Ez esetben rengeteg távolban lévő csillagok csoportjáról van szó.

Azonban ez a Tejut, amely ívben nyulik el felettünk, és amelyhez a mi naprendszerünk is tartozik, nem az egyetlen. A legújabb megfigyelések megállapították, hogy ezek igen szép számmal vannak.

Erre a teleszkópot egy ilyen Tejutrendszerre igazították be, az Andromeda csillagzat nagy titokzatos ködére, melynek tőlünk való távolsága 300000 fényesztendő és amelyet mi a földről kimondott ferde irányból figyelhetünk meg. A szem elé táruló látvány összehasonlíthatatlanul szép; és a pusztá gondolat, hogy itt egy négyszer nagyobb Tejuttal van dolgunk, mint a mienk, egyenesen bámulatba ejtő. Átmérője 25000 fényesztendővel ér fel. Mivel szinképe folytonos, ez a kis köd számtalan millió sugárzó naptól áll és nagyon valószínűnek látszik, hogy bolygók és holdak keringenek e napok körül. A fényesen ragyogó csillagok között, amelyek a naprendszer fénytengerét alkotják, félreérthetetlenül mutatkozik, mint mindenütt a látható teremtésben — a kicsiben, mint a nagyban — egy véletlen sokszerűség, mely a Teremtő és Mester csodás bölcsességét tárja fel, aki e végtelen világegyetem trónusán ül és kormányozza azt.

„Vajjon az egész világegyetem ugyanolyan törvények uralma alatt áll-e mint a mi naprendszerünk?“ — kérdi valaki. Rövid gondolkozás után a tanár így felel: „Az örök alapvető törvények szempontjából ez minden esetre így kell hogy legyen, *azonban* az álló csillagok nagy sokaságára való tekintettel, különféle és bonyolultabb formákra is következtethetünk. Tehát egész nyugodtan feltehetjük, hogy nem ismerjük a világegyetem összes törvényeit. Elég ha arra gondolunk, hogy a fizikai nagy kettős csillagoknak és a háromszoros vagy sokszoros naprendszereknek külön nehézkedési központjuk van. „Vagy példánakokáért: az Uranus bolygóra fordíthatjuk a tekintetünket“, — mondja a természettudós — mialatt ezt a kíváncsi embert a teleszkóp nagy szeme elé állította.

Az Uranus valami különös és mégis szép látványosságot nyújt. Nélkülözvén a hatalmas Ju-

pitert arany ragyogását, tengerzöld-féle színben látjuk és csillogó üdvözlései csak nagyon gyengék. Négy kísérő holdja — melyek neve Oberon (mely Saturnusszerű gyűrűvel van övezve), ujdonság a csillagászati tudományban, Titania Ariel és Umbriel — hátrafelé mozognak; ugyanezt teszi a Jupiter nyolek holdja, a Saturnus kilencedik holdja, ez a távoli Neptun kísérője. Az Uranusnak holdjai kiesinyek és gyenge fényűek és sarkai körül forognak. Az Uranustól nézve a mi napunk nyugaton kél és keleten nyugszik. Ime ez csak néhány szabálytalanság és különlegesség egy naprendszerrel kapcsolatosan, amely alakulásának egyszerű magyarázatát kissé megnehezíti.

De a rendes állapottól való ilyen látszólagos eltéréstől eltekintve is, az összes égi testek — napok, bolygók, holdak vagy egész naprendszer is — egyáltalán nem saját pályájukon mozognak. Láthatatlan kötélekek — a nehézkedési erő nehézkedési törvényei ellenálthatatlanul illetékes központjukhoz láncolják őket; és valamennyi Tejútrendszer, amelyek hatalmas és számtalan naphól és csillagesoportozatból állnak, csak részei egy még nagyobb határtalan rendszernek, amely egy közös központi test körül kering. A nagy csillagász Maedler a Pleiades csoportjának Alcione nevű négyszeres csillagját az egész világvetem optikai középpontjának vagy központi napjának tekintette.

Szín és Jellem

sárga, narancs, vörös, viola, kék, zöld, fekete

Ő BENNE (Krisztusban) meg van mindennek a teljessége. Miután Jézus, a Krisztus vagy Felkent, képmása az ő (Isten) személyének, mi sem természetesebb mint, hogy elvárjuk, hogy ugyanazok az elvek, amelyek oly harmonikusan (v. összhangzatosan) működnek az Atyában, a Fiuban is meg legyenek találhatóak. De a Messiás vagy a Krisztus szónak tágabb alkalmazása van, mint a merőben egyéni Jézusra vonatkozóan. Az Új-Szövetségben a Krisztus osztályra alkalmazva fordul elő a dicsőséges egyházra, amely Jézus vezetése alatt vele osztozik a Messiás országában való uralkodás dicsőségében és előjogában.

Ez a Messiási osztály az ő uralmának ezer éve alatt, be fogja tölteni, a próféta, a pap és a király hármasságát — eredményesen ellensúlyozván a mostani hármasság szövegszövegnek, a világnak, a testnek és az ördögnek káros befolyását. Mint próféta a Messiás tanítani fogja a népet, mint pap Ő fog értők közbenjárni és mint király Ő fog rajtuk uralkodni, páratlan igazsággal és hatalommal.

Nyilvánvaló, hogy egy ilyen nagy hivatal vezetéséül mint amilyen az egész emberiség profétájáé, a bölcsesség a legelső kellék. De még emberfeletti bölcsességet is igényel, hogy csalhatatlan értelemmel megállapíthassa, hogy mit tanítson. Hogy a papi tisztség megfelelően betölthető legyen, a szeretet oceanjára lesz szükség; mert szinte határtalan türelemre és jóakaratra lesz szükség az ember minden szándékos és nem szándékos mulasztásának az elintézésére. És a nagy Messiás Király nem fog tévedni; mert „amikor a te ítéleteid lesznek a földön, akkor a világ lakosai meg fogják tanulni az igazságot“.

Különösen figyelemre méltó, hogy az istenileg kirendelt profétának isteni bölcsessége az,

amely szükséges, hogy elejtse azokat a követelményeket, amelyeket a világ mostani szociális rendszere az emberrel szemben támaszt. „A világ a maga bölcsességével nem ismerte Istent“, ezért „az ő bölcs embereik bölcsessége el fog veszni és okos embereiknek az értelme hibázni fog“. Csakis az isteni szeretet megmérhetetlen mélysége tudja majd megfékezni az egyén testének mostani, részben romlott vágyait és hajlamait és csakis a királyok Királyának hatalma és igazsága tud kellően elbánni a Sátánnal, Isten ellenségeinek a fejedelmével.

A Messiási osztály, Krisztus a fej és az egyház, az ő teste egy másik szép alakban jelenik meg, amely a második Adámból és a második Évből áll, Jehova jellemének királyi alaptulajdonságai az igazság és a hatalom („igazság az ő trónjának az alapja“) és a királynői koronás tulajdonságok a bölcsesség és a szeretet. Az igazság és a hatalom együttműködve tekintélyt szülnek — egymagában egyik sem tudja ezt megteremtani. A bölcsesség és a szeretet, ha összhangban együtt működnek, pompát szülnek, éppen úgy miként a narancs a legpompásabb szín.

LANYHA

VÉRMES

IDEGES

FLEGMATIKUS

Hogyha a koronás királynői tulajdonságok látszólag tulragyogók, az inkább sötét színű királyi vonásokat és így mintha látszólag több dicsőséget hoznának a királynőnek mint az ő Urának, akkor gondolni kell arra, hogy a királyné, (egyház) az ő dicsősége. „Az egyház a dicsőség koronája és királyi diadém a mi Istenünk kezében.“ Sőt még tökéletes állapotában is meg van benne a vágy, hogy áldjon ez a tudás, hogy megáldja az emberiséget, amit nem tehetne az ő hatalma nélkül, mert nélküle semmit sem tehet. Ő a feje az Egyház minden

dolganak, amely az ő teste. Azt sem szabad feladni, hogy a vágy a megáldásra és a tudás hogyan kell megáldani — Ő tőle jött; mert Ő „aki Istentől van bölcsesség, igazság és megszentelés (a szeretet gyümölcse) és megváltás.“

a hatalom diadalmi jelvénye, ezért az egyház nem ragyogja túl de még el sem éri az Ő szépségét, aki „szépségesebb mint az emberek fiai“. E mellett dicsőséges is, mert Jehovának a képmása.

Fogságban az „Isten“

Irtá: O. L. ERNST. (Litvánia)

LITVÁNIÁBÓL hire jön, hogy a kath. papok járnak a nép között és pénzt rabolnak ki tőlük.

Ilyen eset történt a szomszéd városban. Egy asszony (olyan apáca-féle) 20000 dollárt kapott Amerikában levő testvérétől. Elment a paphoz és elmesélte ezt neki. A pap erre azt mondta neki: „Adja ki a házáat egy szegénynek, (ennek az asszonnak háza volt) és tartsa magánál a pénzt; mert ma éjjel 12 órakor az Úr Isten, egy angyal és két apostol eljön, hogy az égbe vigye“. Az asszony haza ment, bérbe adta a házáat és megmondotta ennek, hogy mi fog történni vele, t. i. hogy ez éjjel 12 órakor az égbe megy.

A bérlő elment a rendőrségre és bejelentette, hogy mit mondott az asszony. A rendőrség elrejtőzött a házban, hogy bevárja a fejleményeket. Éjfélkor a pap Istennek öltözve hosszú alhajjal, fehér szakállal, fehér ruhában, piros vállszalaggal eljött egy „angyal“ kíséretében, aki fehér ruhában volt nagy fehér szárnyakkal és két fehérbe öltözött „apostol“. Pont 12 órakor érkeztek gyertyákkal, az asszonytól a pénzt elvették és őt magát is el akarták vinni, amikor a rendőrök eljöttek rejtékhelyükről. A papot, aki Istennek volt öltözve és az orgonistát aki az angyal volt, elfogták, a két apostol pedig megszökött. Az Istent, az angyalt most egyik helyről viszik a másikra, hogy megmutassák az embereknek, hogy mit művelnek Litvániában a papok.

Sok ilyen dolog történik, amelyekről majd később fogok írni. A fent elmondott esetről mellékelek egy ujság tudósítást, amely egy litvániai heti lapból van véve. A két tudósítás között van némi eltérés, amint az lap tudósításokban lenni szokott.

„Suvalki szomszédságában a rendőrség lefűllete az Istent és ketreche zárta, lelőtte az angyal szárnyait és levágta az angyal farkát. Az egész dolog a következőképpen történt:

Amerikában egy bizonyos istenes asszonnak meghalt egy fivére, akinek halála után ő nagy pénzüsszeget kapott. A pénzt természetesen egy bankba adta. A városi rablók azonban kieszel-

ték, hogyan kellene a pénzt tőle megkapni. Előbb egy rabló jelent meg nála anygali öltözetben, aki jelentette, hogy fivére a pokolban szenved és hogy a következő napon Isten és az angyal meg fog jelenni előtte, hogy megbeszélje vele a dolgot. Majd azt mondotta: „Ha tehát megakarja váltani a fivérét a pokoli gyötrelentől, vegye ki a pénzt a bankból és vigye haza. Ha Isten megjelenik, akkor adja át neki a pénzt és ő a maga jelenlétében át fogja adni a pénzt az ördögnek, aki azután szabadon enged a fivérét.

Az istenes asszony készségesen beleegyezett a dologba. Másnap mind a hárman eljöttek hozzá, nevezetesen Isten, az ördög és az angyal. Abban a pillanatban, amikor Isten belépett a házba, keresztet vetett és megáldotta a vallásos asszonyt, aki a földre vágta magát előtte és további utasítást várt. Erre egy rövid áldás következett. Isten pedig ezt kérte tőle: „Elhoztad-e a pénzt a bankból? Erre azt felelte, hogy a bank nem tudta neki a pénzt kifizetni. Erre Isten nagyon megharagudott és haragjában (amely annyira felbőszítette) kardját a mellének szegezte. Azonban ebben a pillanatban a rendőrség, amely az egész idő alatt el volt rejtve, lefogta az Istent, és megsebesítette az angyalt, aki mindáron el akart szökni. Csak az ördögnek sikerült elmenekülnie!

Isten fehér szakállt viselt és fehér ruhába volt öltözve, amely pirossal volt borítva, ezek fölébe pedig kék köpenyt vett magára. Az ördög ruházata marhabőrből volt. Istent betették egy ketreche és most várják, hogy az angyal felgyógyuljon, azután majd az ördögöt is kézre kerítik és az egész vidéken be fogják őket mutatni“.

Ime! Milyen sötétség uralkodik még Litvániában, melyet a papok kormányoznak, és hogyan akarják az emberek ezt a sötétséget kihasználni. Nagyon helyes volt, hogy a bankár ahelyett, hogy a pénzt kiadta volna, oda küldte a rendőrséget. De ez nem ritka eset. Nagyon sok olyan eset fordul elő, amelyet soha senki meg nem tud.

ELŐFIZETÉSI · FELHIVÁS · AZ

ARANYKORSZAK-RA

MEGJELENIK MINDEN MASODIK VASÁR NAP

NEM AKARJUK DICSEŒNI — DE AZ
OLVASÓKÖZÖNSÉGET KÉRJÜK FEL
ANNAK ELBIRÁLÁSÁRA, HOGY VALÓ-
BAN A TENY, A REMÉNY- ÉS A MEG-
GYÖZŐDESEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT-E
